

Aleg. 95.

S p r a w o z d a n i e

komisyi prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 23. marca 1889. w przedmiocie petycyi gmin Zalipie i Podlipie w sprawie wyłączenia ich wraz z obszarem dworskim z okręgu Sądu powiatowego w Żabnie, a przydzielenie do okręgu Sądu powiatowego w Dąbrowie.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 11. października 1888 udzielone zostały petycyje gmin Zalipie i Podlipie Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesyi sejmowej.

Wydział krajowy, wykonując to polecenie, zbadawszy stosunki miejscowe i po zasięgnięciu opinii u właściwych władz, przedłożył sprawozdanie swe pod datą 23. marca 1889 w następnem:

Gminy, o które rzecz idzie, liczące razem z obszarem dworskim 1150 mieszkańców, do czasów organizacyi dzisiejszych powiatów t. j. do r. 1867 należały do urzędu powiatowego w Żabnie. Podlipie odległe jest od Dąbrowy $14\frac{1}{2}$ klm., od Żabna $15\frac{1}{2}$, zaś Zalipie ma tylko $11\frac{1}{2}$ klm. do Żabna. czyli o 3 kl. bliżej niż do Dąbrowy. W uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 29. maja 1875, przyjęty został wniosek ustanowienia drugiego c. k. Sądu powiatowego w granicach starostwa dąbrowskiego z siedzibą w Żabnie, do okręgu którego zakwalifikowano petycyonujące obecnie gminy Podlipie i Zalipie. Uchwała ta dopiero w roku 1885 przez c. k. Rząd wykonaną została i od tego czasu nowy c. k. Sąd powiatowy w Żabnie, obejmujący 17.990 ludności, funkcjonuje.

Mieszkańcy gminy Podlipie jeszcze w roku 1887 udawali się z prośbą do c. k. Ministerstwa sprawiedliwości o przeniesienie ich napowrót z okręgu Sądu powiatowego w Żabnie do takiegoż sądu w Dąbrowy, lecz na skutek nieprzychylnych relacyj tak obu c. k. Sądów powiatowych w Żabnie i Dąbrowy, tudzież Prezydium c. k. Sądu obwodowego w Tarnowie i Sądu wyższego krajowego w Krakowie, c. k. Ministerstwo sprawiedliwości reskryptem z dnia 13. czerwca 1887, L. 10.264 prośbę ich pozostawiło bez skutku.

Głównym powodem odmowy była ta okoliczność, iż wiele innych gmin do okręgu sądowego w Żabnie należących, a za Podlipiem położonych miałyby z tytułu odległości słuszniejszą przyczynę do żądania przeniesienia ich do okręgu Sądu powiatowego w Dąbrowy i w razie przeniesienia Podlipia nie omieszczałyby domagać się również przeniesienia do Dąbrowy, a wtedy terytoryum Sądu powiatowego w Żabnie zostałoby zanadto zmniejszone, gdy przeciwnie zwiększyłby się okręg Sądu w Dąbrowy nadmiernie, a przez to ucierpiał tok spraw sądowych w obu graniczących sądach.

Że mimo odmowy c. k. Ministerstwa sprawiedliwości tak się stało, dowodem petycyę niniejsze nietylko Podlipia ale i Zalipia, którym gdyby zadość uczyniono, rozkład ludności między pomienione sądy przedstawiałby się w ten sposób, że Żabno miałoby 16.840 a Dąbrowa 41.765 mieszkańców.

Wydział Rady powiatowej w Dąbrowy z uwagi, że zmiana obu okręgów sądowych, mieszczących się w jednym starostwie w niczem nie narusza interesów powiatu autonomicznego, popiera żądania gmin petycyonujących, gdy przeciwnie c. k. Prezydyum Sądu wyższego krajowego w Krakowie w odezwie swej z dnia 8. marca 1889 L. 1.194 utrzymuje opinię swoją, jaką w tej sprawie udzieliło już w r. 1887 c. k. Ministerstwu sprawiedliwości i oświadcza się przeciw przenoszeniu

Wobec tego komisya prawnicza z uwagi, że przyłączenie gmin Zalipia i Podlipia wraz z obszarem dworskim do nowo utworzonego Sądu powiatowego w Żabnie było wynikiem uchwały Sejmu z dnia 29. maja 1875 r ;

że dalej otwarcie tegoż sądu nastąpiło dopiero w r. 1885, a powody petycyonujących opierają się głównie na różnicy oddalenia do Żabna i Dąbrowy, która to różnica jest mało znaczną, z dalszej uwagi, że zadośćuczynienie żądań temu spowodowałoby niewątpliwie dalsze petycyę gmin ku Dąbrowie więcej zbliżonych. aby je tamże do sądu przyłączono, — niemniej z uwagi, że wobec usiłowania tworzenia nowych sądów powiatowych w kraju naszym, takiego rodzaju małe niedogodności, na jakie powołują się gminy Podlipie i Zalipie, nie mogą być poważnie traktowane, zwłaszcza, że sprawa ta w r. 1887 przez c. k. Ministerstwo sprawiedliwości została już niejako przesądzoną, nie uważa za właściwe popierać życzeń gmin Podlipie i Zalipie i wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nad petycyami gmin Podlipie i Zalipie w sprawie przeniesienia ich z okręgu Sądu powiatowego w Żabnie do okręgu Sądu powiatowego w Dąbrowy przechodzi do porządku dziennego.

Lwów. dnia 24. października 1889.

Za przewodniczącego :

W e i g e l

Sprawozdawca :

Klemensiewicz.